

14th ዓመት ቁጥር 8
14th Year No 8

ባህር ዳር ግንቦት 28 ቀን 2001 ዓ.ም
Bahir Dar 5th, June 2009

**በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ
የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ምክር ቤት
ዝክረ-ሕግ**

**ZIKRE-HIG
OF THE COUNCIL OF THE AMHARA NATIONAL REGIONAL
STATE IN THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF
ETHIOPIA**

<p>የአንዱ ዋጋ ብር 11.62 Price Birr 11.62</p>	<p>በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ</p>	<p>ISSUED UNDER THE AUSPICES OF THE COUNCIL OF THE AMHARA NATIONAL REGIONAL STATE</p>	<p>የፖ.ሣ.ቁ. 312 P.O.Box 312</p>
--	--	---	------------------------------------

<p><u>ማዕ-ጫ</u> <u>ደንብ ቁጥር 66/2001 ዓ.ም</u> በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የምርጥ ዘር ኢንተርፕራይዝ ማቋቋሚያ ክልል መስተዳድር ም/ቤት ደንብ</p>	<p><u>CONTENTS</u> <u>Regulation No. 66/2009</u> The Amhara National Regional State Amhara Seed Enterprise Establishment, Council of the Regional Government Regulation.</p>
--	---

<p><u>ደንብ ቁጥር 66/2001 ዓ.ም</u> በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የምርጥ ዘር ኢንተርፕራይዝን ለማቋቋም የወጣ የክልል መስተዳድር ም/ቤት ደንብ</p>	<p><u>Regulation No. 66/2009</u> A COUNCIL OF REGIONAL GOVERNMENT REGULATION ISSUED TO PROVIDE FOR THE ESTABLISHMENT OF THE AMHARA SEED ENTERPRISE IN THE AMHARA NATIONAL REGIONAL STATE.</p>
---	---

የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የግብርናና ገጠር ልማት ፖሊሲና እስትራቴጂን ተግባራዊ በማድረግ ፈጣንና ዘላቂ ልማት ለማረጋገጥ ምርጥ ዘርን በባለቤትነት አምርቶና አዘጋጅቶ የሚያቀርብ ተቋም አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

Whereas, with a view to materializing speedy and sustainable development by implementing the Agriculture and Rural Development Policy and Strategy of the Amhara National Regional State, it has been found that an institution is necessary to produce and prepare improved seed, in its capacity, and thereby to provide same thereto.

ቅድመ መስራች፣ መሥራች፣ የተመሰከረለት ምርጥ ዘርን በብዛትና በሚፈለገው ዓይነት በማቅረብ አስፈላጊውን የቴክኒክ ድጋፍ በመስጠት በአርሶ አደር ማሳና ዘርን ለማባዛት ፈቃደኛ በሆኑ አካላት ዘርን የማባዛት መርሃ ግብርን ይበልጥ በማጠናከር ለአርሶ አደሩ የሰብል፣ የመኖ፣ የአትክልትና ፍራፍሬ ዘሮችን ችግኞችንና ቁርጥራጮችን በብዛትና በጥራት አባዝቶ ማቅረብ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

Whereas, it is found necessary to multiply and supply seeds, seedlings and cuttings of cereal, forage, vegetable and fruit to the farmer in terms of quality and quantity by providing pre-basic, basic and certified seed abundantly and required in kind therein and giving necessary technical support, through greatly strengthening a program of multiplying seed on farmers' plot and organs willing to multiply seed therein.

በአማራ ክልል መስተዳደር ም/ቤት በተሻሻለው የብሔራዊ ክልሉ ህገ መንግስት አንቀጽ 58 ንዑስ አንቀጽ 7 እና በተሻሻለው የብሔራዊ ክልሉ አስፈፃሚ አካላት ማቋቋሚያ፣ ማደራጃና ሥልጣንና ተግባራት መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 120/1998 ዓ.ም አንቀጽ 16 ንዑስ አንቀጽ 14 ድንጋጌዎች ሥር በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ይህንን ደንብ አውጥቷል።

Now, therefore, the Council of Amhara National Regional Government, in accordance with the powers vested in it under the provision of art. 58 sub.art.7 of the Revised Regional Constitution and sub-art.14 of the art. 16 of the Revised Regional State Executive Organs Reestablishment, Organization of their Powers and Duties Proclamation No.120/2006, hereby issues this regulation.

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ

ይህ ደንብ “የአማራ ምርጥ ዘር ኢንተርፕራይዝ ማቋቋሚያ ደንብ ቁጥር 66 /2001 ዓ.ም” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ፣

የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጉም የሚሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ ደንብ ውስጥ፣

1. “መንግሥት” ማለት የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ነው፤
2. “ዘር” ማለት እውነተኛ ዘር፣ ሥር፣ ቁርጥራጭ፣ ችግኝ፣ የእህል ዘሮች፣ የእንስሳት መኖ፣ የአትክልት ወይም የተለያዩ የችግኝ ዘሮች ለማባዛት የሚረዱ ማለት ነው።
3. “እናት ዘር” ማለት አዲስ በምርምር የወጣ የእህል ዘር ዓይነትና በግብርና ምርምር ክትትል የሚባዛ ማለት ነው።
4. “ ቅድመ መሥራች ዘር” ማለት እናት ዘርን በማባዛት ተመርቶ የተገኘ ዘር ማለት ነው።
5. “መሥራች ዘር” ማለት ቅድመ መሥራች ዘር በማባዛት ተመርቶ የተገኘ ዘር ማለት ነው።
6. “የፀደቀ ዘር” ማለት በአገር ውስጥ የተመረተ ወይም ከውጭ የገባ ዘር የአገራችንን የዘር ደረጃ መሥፈርት የሚያሟላ እና መንግሥት ይህንን ሥራ እንዲያስፈጽም በወከለው አካል የጸደቀና

PART ONE

GENERAL

1. Short Title

This regulation may be cited as “The Amhara Seed Enterprise Establishment, Council of Regional Government Regulation No. 66/2009.”

2. Definition

Unless the context otherwise requires, in this regulation:

1. “Government” means the Amhara National Regional Government.
2. “Seed” means seed that helps to multiply genuine seed, roots, cuttings, seedling, cereal seeds, animal forage, seeds of vegetables or various seedlings.
3. “Breeder Seed” means a kind of cereal seed which is new, obtained through research and multiplied by following-up of agricultural research.
4. “Pre-basic Seed” means seed produced and obtained by multiplying breeder seed.
5. “Basic Seed” means seed produced and obtained by multiplying pre-basic seed.
6. “Certified Seed” means seed produced at home or imported from abroad, meets the criterion of the country’s seed standard and approved by an organ appointed to cause the execution of this task by the government and that can be used for the

ለዘር ሊውል የሚችል ማለት ነው።

7. “የዘር ጥራት ደረጃ” ማለት በኢትዮጵያ የጥራትና ደረጃ ማረጋገጫ ባለሥልጣን የሚወጣ የተለያዩ ደረጃ ማለት ነው።

8. “ምልክት” ማለት ዘር የሚጨመርበት ዕቃ ላይ የሚለጠፍ ወይም የሚያያዝ ወይም ከዘሩ ጋር የሚሄድና ጥራትና ብዛት ለመግለጽ የሚረዳ የኢንተርፕራይዙ ምልክት ወይም ጽሑፍ ማለት ነው።

9. “ማዘጋጀት” ማለት እንደአስፈላጊነቱ ዘር ማድረቅ፣የማይፈለገውን ማስወገድ በመጠን መለየት፣ በኬሚካል ማሸትና በደንበኞች ፍላጎት መሠረት አሸን ማቅረብ ማለት ነው።

10. “ደረጃውን ያላሟላ ዘር” ማለት የአገር ውስጥ የዘር ጥራት ደረጃ መስፈርት ያላሟላ የተለያዩ የዕጽዋት ዘር ማለት ነው።

11. “ዘር ማምረት” ማለት የተለያዩ የአጽዋት ዘርን ከሃገር ውስጥ ምርምር ማዕከላትና ከውጭ አገር በማስገባት ማባዛት ማለት ነው።

12. “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በህግ አካል ሰብአዊ መብት የተሰጠው ማለት ነው።

3. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ ደንብ ከምርጥ ዘር ሥራ ጋር ግንኙነት ያላቸው አካላት እንደ አርሶ አደር፣ የግብርና

purpose of seed.

7. “Seed Quality Standard” means a standard set by Ethiopian Quality Standard Certification Authority.

8. “Mark” means a mark or writing of the enterprise to be pasted or fastened together with a container of seed or go along with the seed and helps to disclose the quality and quantity of the seed.

9. “Prepare” means, as deemed necessary, to dry, avoid the one which is not required, separate in size, treat with chemical and pack the seed and thereby supply same to customers, on the bases of their interest

10. “Standard Unfit Seeds” means various plant seeds that do not satisfy the criteria of national seed quality standard.

11. “Producing Seed” means to multiply various plant seed from local research centers as well as importing same from abroad.

12. “Person” means any natural or judicial body.

3. Scope of Application

This regulation shall apply on bodies having relation with improved seed activity like farmer, agricultural research centers and institutions,

ምርምር ማዕከላትና ኢንስቲትዩት፣ ዩኒቨርሲቲዎች፣ ኮሌጆች፣በዘር ብዙት በተሰማሩ ባለሀብቶች ፣ የመንግሥት እርሻ፣የዘር ጥራት ቁጥጥር ላብራቶሪ እና የመሳሰሉት በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ውስጥ ባሉት ላይ ተፈጻሚነት ይኖረዋል።

universities, colleges, investors engaged in multiplying seed, state farm, seed quality control laboratory and such like in the Amhara National Regional state.

4. የጾታ አገላለጽ

4. Gender Application

በዚህ ደንብ ውስጥ በወንድ ጾታ የተገለፀው የሴት ጾታንም ያጠቃልላል።

The provision of this regulation set out in the masculine gender shall also apply to the feminine gender

ክፍል ሁለት

PART TWO

የአማራ ብሔራዊ ክልል የዘር

ESTABLISHMENT,

ኢንተርፕራይዝ መቋቋም፣ ተጠሪነትና

ACCOUNTABILITY AND

አደረጃጀት

ORGANIZATIO OF THE

AMHARA NATIAON REGION

SEED ENTERPRISE

5. የድርጅቱ መቋቋምና ተጠሪነት

5. Establishment and Accountability of the Enterprise

1. የአማራ ምርጥ ዘር ኢንተርፕራይዝ ከዚህ በኋላ " ኢንተርፕራይዝ" ተብሎ የሚጠራው ራሱን ችሎና የመንግሥት የልማት ድርጅት አካል ሆኖ በዚህ ደንብ ተቋቁሟል፤

1. The Amhara Seed Enterprise /hereinafter referred to as “The Enterprise”/ is hereby established as an autonomous part of government enterprise under this regulation.

2. የኢንተርፕራይዙ ተጠሪነት ለአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መስተዳድር ም/ቤት ይሆናል።

2. The enterprise shall be accountable to the Council of Amhara National Regional Government.

6. የድርጅቱ አደረጃጀት/መዋቅር

1. የኢንተርፕራይዙ ዋና ጽ/ቤት አድራሻ በባህር ዳር ከተማ ይሆናል፤
2. ኢንተርፕራይዙ እንደአስፈላጊነቱ የአግሮኢኮሎጂን ሁኔታና ኢንተርፕራይዙ የሚያቋቁማቸውን እርሻዎች መሠረት በማድረግ የሚከፈቱ ቅርንጫፍ መሥሪያ ቤቶች ይኖሩታል።

ክፍል ሦስት

የኢንተርፕራይዙ ዓላማ፣ ስልጣን፣ ሥራና አስተዳደር አካላት

7. ዓላማ

ኢንተርፕራይዙ የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል፤

1. የተለያዩ የሰብልና የእንስሳት መኖ ዘሮችን ከእናት ዘር /Breeder seed/ አንስቶ እስከ የተመሰከረለት /Certified/ ዘር በእራሱ እርሻ መሬት ላይ፣ በመንግሥታዊና የግል ድርጅቶች እንዲሁም በአርሶ አደር ማሳ ላይ ጥራቱን የጠበቀ ዘር ማባዛትና አዘጋጅቶ ለደንበኞች ማቅረብ፤
2. አስፈላጊ የሆኑና ለክልሉ የተለያዩ ዓየር ቀጠና ተስማሚ የሆኑ የሰብልና መኖ ዘሮችን ከውጭ አገር በማስገባት ለአርሶ

6. Organization /Structure of the Enterprise

1. The Enterprise Head Office shall be in Bahir Dar.
2. The Enterprise shall, as deemed necessary, have branch offices to be established on the basis of condition of agro-ecology and farmlands to be established by the enterprise thereof.

PART THREE

OBJECTIVE, POWERS, DUTIES AND ADMINISTRATIVE BODIES OF THE ENTERPRISE

7. Objective

The Enterprise shall have the following objectives:

1. To supply to customers various cereal and animal forage seeds from breeder seed unto certified seed through multiplying and preparing quality seed on its farmland, government and private organizations as well as on the plot of the farmer.
2. To provide farmers with cereal and forage seeds which are necessary and favorable to various climate-zones by

አደሮች ማቅረብ፤

3. የዘር ቴክኖሎጂን ማስፋፋት፤

8. የኢንተርፕራይዙ ሥልጣንና ተግባር

ኢንተርፕራይዙ የሚከተሉት ሥልጣን እና ተግባር ይኖሩታል፡-

1. በመንግሥት እቅድና በአገር ውስጥ እና በውጭ አገር ገበያ ላይ በማተኮር እናት /Breeder seed/ ቅድመ መሥራች /Pre-basic/ የእህልና የተለያዩ የእንስሳት መኖ ዘሮችን ከአገር ውስጥ ግብርና ምርምር ማዕከላት እና ከውጭ አገር የሚያስገባውን ዘር በማባዛት እና በማዘጋጀት ለገበያ ማቅረብ፤ከክልሉ ፍላጎት በላይ የሆነውን ለሌሎች ክልሎች ወይም ለሌላ ሃገር መሸጥ፤
2. የተለያዩ ዘሮች ቅድመ መሥራች፤ መሥራችና የተመዘከረሉት ዘር ጥራቱን ጠብቆ ማባዛት፤ማዘጋጀትና ለገበያ ማቅረብ፤
3. የተለያዩ ምርጥ ዘሮችን በብዛት የሚፈለጉትን እና በሀገር ውስጥ የማይገኙትን ዘሮች ከውጭ አገር ማስገባት፤
4. ምርጥ ዘር፤ ተረፈ ምርትና ለአፈር እንክብካቤ ሲባል የተመረተን እህል መሸጥ፤
5. ጉዳዩ ከሚመለከታቸው ተቋማት ጋር በመሆን በአገር ውስጥ የማይገኝ ዘር ከውጭ አገር በማስገባት፤ማባዛትና ለገበያ ማቅረብ፤

importing same form abroad.

3. To promote seed technology thereof

8. Powers and Duties of the Enterprise

The Enterprise shall have the following powers and duties:

1. Focusing on the government plan and local and foreign market, supply to the market breeder-seed, pre-basic, cereal and various animal forage seeds form domestic agricultural research centers and the seed which it may import form abroad by multiplying and preparing same thereof; sell the seed which is beyond the region’s demand to other regions and countries.
2. Having maintained its quality, multiply, prepare and supply various seeds of pre-basic, basic and certified seed to the market;
3. Import various improved seeds required in large quantities and not available at home from abroad.
4. sell improved seed, by-products and cereals produced for soil conservation;
5. along with the institutions which the matter concerns thereof, multiply and thereby supply same to the market through importing seed that is not available at home from abroad.

- 6. እንደ አስፈላጊነቱ ከመንግሥት እርሻ ከግል ድርጅቶች ከአርሶ አደሮችና ከማህበራት ወይም የኒየኖች ጋር ስምምነት በማድረግ በማሳቸው ላይ የተለያዩ የሰብል ዘሮችን እንዲያባዙ በማድረግ አዘጋጅቶ ለገበያ ማቅረብ፤
- 7. የዘር ማባዣ እርሻ ይኖረዋል እንዲሁም አስፈላጊ በሆነበት ቦታ ንብረቱን ማስያዝ፤ መሸጥ ወይም አሳልፎ መስጠት ይችላል፤
- 8. በአገር ውስጥና በውጭ አገር ገበያ በብዛት በሚፈለጉ የሰብል ዘር ላይ ትኩረት በማድረግ የተለያዩ የሰብል ዘሮችን አምርቶ ለገበያ ያቀርባል፤
- 9. ከአገር ውስጥና ከውጭ አገር ግብርና ምርምር ተቋማት የሚለቀቁትን የእህል፣ ሰብልና የእንስሳት መኖ ዝርያዎችን የማላመድ ሥራ ያካሂዳል፤
- 10. ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች በሚገኙበት ቦታ ሁሉ የዘር ጥራት መመርመሪያ ላብራቶሪ በማቋቋም የዘር ጥራት ምርመራ አገልግሎት በክፍያ ይሰጣል፤
- 11. በአገር አቀፍና በአለም አቀፍ ደረጃ በምርጥ ዘር ማምረት ላይ በተደራጁ ማህበራት አባል ሊሆን ይችላል።
- 12. ለመንግሥታዊ፣ መንግሥታዊ ላልሆኑ እንዲሁም ለግል ድርጅቶች በክፍያ የዘር ማበጠር አገልግሎት ይሰጣል፤

- 6. Prepare and supply to the market seeds, causing the multiplication of various cereal seeds on the government farm, on the plot of private organizations, farmers and co-operatives or unions, on the basis of agreement made therewith.
- 7. Shall acquire seed multiplying farm, as well as, on conditions where necessary, may mortgage, sell or give away its property.
- 8. Produce and supply various cereal seeds for markets by focusing on cereal seeds required in a large quantity in domestic and foreign market.
- 9. Carry out adapting activities of species of cereal, crop and animal forage to be released form domestic and foreign agricultural research institutions.
- 10. Render seed quality testing service, on charge, by establishing seed quality testing laboratory at any place where branch offices are found.
- 11. May be a member of co-operatives organized for the task of producing improved seeds at national and international level.
- 12. Render seed-cleaning service, on charge, to government, non-government as well as private organizations thereto.

13. ምርጥ ዘር ለማባባት ያፈራቸውን ንብረቶች በኪራይ ለተለያዩ እርሻ ሥራ፣ አጨዳና የማበጠር ሥራ እንዲውሉ ያደርጋል፤

13. Cause the use of properties it generates to multiply improved seed for various farming activity, reaping and seed-cleaning activities on rent.

14. ከዘር ጋር ተያያዥነት ያለውን የኢንቨስትመንት እስትራቴጂክ ዕቅድ ያዘጋጃል፤ ሲፈቀድለት ሥራ ላይ ያውላል።

14. Prepare investment strategic plan having relation with seed; put in place upon its approval.

15. ንብረት ያፈራል፤ በስሙ ይዋዋላል፤ ይከሰሳል፤ ይከሰሳል።

15. Generate asset, enter into contract as well as sue and be sued in its name.

9. የኢንተርፕራይዙ አደረጃጀት

9. Organization of the Enterprise

ኢንተርፕራይዙ ከዚህ ቀጥሎ ያሉት አደረጃጀቶች ይኖሩታል፡-

The Enterprise shall have the following organization:

- 1. የሥራ አመራር ቦርድ፤
- 2. ዋና ሥራ አስኪያጅ፤
- 3. አስፈላጊ የሆኑ ሠራተኞች እና ሥራ የሚካሄድበት መዋቅር

- 1. A managing board;
- 2. A chief Manager;
- 3. Necessary staff and a structure for its work operation.

10. የቦርዱ መቋቋም

10. Establishment of the Board

የሥራ አመራር ቦርድ ከዚህ በኋላ “ቦርዱ” ተብሎ የሚጠራ የኢንተርፕራይዙ የበላይ አመራር በዚህ ደንብ ተቋቁሟል።

A managing board /hereinafter referred to “The Board”/ is hereby established by this regulation as being senior managing organ of the enterprise.

11. የቦርዱ አካላት

11. Members of the Board

የቦርዱ አካላት አምስት (5) ይሆናሉ።

Members of the board shall be five in number.

1. የቦርዱ አካላት የሚከተሉት ይሆናሉ፡-

1. Members of the board shall be the following persons:

- ሀ) የክልሉ ርዕሰ መስተዳድር የሚሰይሙት የቦርዱ ስብሰባ ይሆናል

- A. A person to be designated by the Head of Regional GovernmentChair-person

- ለ) የግብርናና ገጠር ልማት ቢሮ ኃላፊ አባል
- ሐ) የግብርና ምርምር ኢንስቲትዩት ጅኔራል ዳይሬክተር አባል
- መ) የገንዘብ ኢኮኖሚና ልማት ቢሮ ኃላፊ አባል
- ሠ) የአማራ ምርጥ ዘር ኢንተርፕራይዝ ዋ/ሥራ አስኪያጅ ፀሐፊና አባል

- B. Head of Agriculture and Rural Development Bureau Member
- C. General Director of Agricultural Research Institute Member
- D. Head of Finance and Economy Development Bureau Member
- E. Chief Manager of the Amhara Seed Enterprise ... Secretary and member

12. የቦርዱ ሥልጣንና ተግባር

ቦርዱ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባር ይኖሩታል፡-

1. የኢንተርፕራይዙን የሥራ እንቅስቃሴ በበላይነት ይመራል፤ ይቆጣጠራል፤
2. የኢንተርፕራይዙን የሥራ አመራር አባላት ደመወዝና አበላቸውን ይወስናል፤
3. በፋይናንስ ህግ ላይ ተመርኩዞ ሊመለስ የማይችል ተብሎ የታመነበትን ወይም የተረጋገጠ ገንዘብ ከኢንተርፕራይዙ ሂሳብ እንዲፋቅ/እንዲሰረዝ/ መመሪያ ያወጣል፤ አፈጻጸሙንም ይከታተላል፤
4. የውጪ ኦዲተር ምደባን ያፀድቃል፤
5. ለኢንተርፕራይዙ ሥራ አፈጻጸም የሚያስፈልጉ መመሪያዎችን ያወጣል፤
6. የዋና ሥራ አስኪያጁን እና የም/ዋ/ ስራ አስኪያጅ ሹመትና ከሥራ መሰናበት ለርዕስ መስተዳድር አቅርቦ ያጸድቃል፤
7. የቦርዱን ውስጠ ደንብና ሥነ ሥርዓት

12. Powers and Duties of the Board

The board shall have the following powers and duties:

1. Manage and supervise overall activities of the enterprise;
2. Fix the amount of salary and allowance of managing members of the enterprise;
3. Issue a directive so that the finance believed or affirmed not to be repaid, pursuant to the finance law, to be remitted /cancelled/ from the account of the enterprise and follow-up its implementation;
4. Approve the assignment of external auditor;
5. Issue guidelines necessary for the performance of the enterprise;
6. Submit to the Head of Regional Government and cause the approval of appointment and dismissal of the chief manager and vice chief manager.
7. Formulate and put in place internal by-

ቀርጾ ተግባራዊ ያደርጋል።

13. ዋና ሥራ አስኪያጅ

የኢንተርፕራይዙ ዋና ሥራ አስኪያጅ በክልሉ መንግሥት ርዕሰ መስተዳድር የሚሾም ይሆናል።

14. የዋና ሥራ አስኪያጅ ሥልጣንና ተግባር

የኢንተርፕራይዙ ዋና ሥራ አስኪያጅ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፦

1. በዚህ ደንብ አንቀጽ 13 ሥር የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ዋና ሥራ አስኪያጁ የኢንተርፕራይዙን የሥራ እንቅስቃሴ በበላይነት ይመራል፤ ያስተዳድራል፤
2. የቦርዱ ፀሐፊ በመሆን በቦርድ ስብሰባ ላይ ይሳተፋል፤
3. የኢንተርፕራይዙን ሥራ ይመራል፤ ያደራጃል፤ ያስተዳድራል፤ ይቆጣጠራል፤
4. የኢንተርፕራይዙን ዕቅድና በጀት አዘጋጅቶ ለቦርድ ያቀርባል፤ ሲፈቀድ ሥራ ላይ ያውላል ይቆጣጠራል፤
5. በሥራ ዕቅድና በጀት መሠረት ክፍያዎች እንዲፈጸሙ ያዝጋል፤
6. የአሰሪና ሠራተኛ ህግን መሠረት በማድረግ የኢንተርፕራይዙን ሠራተኞች ይቀጥራል፤ ያስተዳድራል፤ ያሳድጋል፤ ያዛውራል፤ ይቆጣጠራል፤ ይገመግማል፤

law and procedure of the board;

13. Chief manager of the Enterprise

Chief manager of the enterprise shall be appointed by the Head of Regional Government.

14. Powers and Duties of the Chief Manager

The chief manager of the enterprise shall have the following powers and duties:

1. Without prejudice to the provision of art 13 of this regulation hereof, the chief manager shall manage and administer overall activities of the enterprise;
2. Take part in meeting of the board being as secretary of the board;
3. Manage, organize, administer and oversee activities of the enterprise;
4. Prepare plan and budget proposal of the enterprise, submit it to the board and thereby implement same up on approval thereof.
5. Order payments to be disbursed pursuant to the work-plan and budget thereof.
6. Pursuant to the labor law, recruit, administer, promote, transfer, supervise, evaluate, fine, having submitted to the board, cause the determination of amount of their salary and allowance of

ይቀጣል፤ ደመወዝና አበላቸውን ለቦርዱ አቅርቦ ያስወስናል እንዲሁም ከሥራ ያሰናብታል፤

- 7. ኢንተርፕራይዙን በመወከል ከሶስተኛ አካል ጋር ስምምነት ይፈጽማል፤
- 8. የሥራና ሂሳብ ሪፖርት አዘጋጅቶ ለቦርዱና ለክልሉ መስተዳደር ምክር ቤት ያቀርባል።
- 9. የኢንተርፕራይዙን ሥራ ለማቀላጠፍ ሲባል እንደአስፈላጊነቱ ሥልጣኑን በውክልና ለኢንተርፕራይዙ ሥራ ክፍሎች ኃላፊዎችና ሠራተኞች መስጠት ይችላል።
- 10. የድርጅቱን ሂሳብ ለማንቀሳቀስ የባንክ ሂሳብ ይከፍታል፤
- 11. በቦርዱ የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል።

ክፍል አራት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

15. የኢንተርፕራይዙ ካፒታል

ኢንተርፕራይዙ መነሻ ካፒታል የሚሆን ገንዘብና መሬት ከመንግሥት ያገኛል።

16. የኢንተርፕራይዙ የበጀት ምንጭና የበጀት ዓመት

- 1. የኢንተርፕራይዙ የገቢ ምንጭ ከዚህ በታች በተዘርዘሩት ይሆናል፡-

employees of the enterprise, submitted to the board as well as dismiss them form work.

- 7. Representing the enterprise, makes agreement with third party;
- 8. Prepare and submit report of working activity and account to the board and the council of Regional Government;
- 9. As may be necessary, be able to delegate his powers to the heads of work divisions and employees of the enterprise for the purpose of effectiveness of activity of the enterprise;
- 10. Open bank account so as to operate account of the enterprise;
- 11. Perform such other duties given to him by the board

PART FOUR

MISCELLANEOUS

PROVISIONS

15. Capital of the Enterprise

The enterprise shall obtain finance to be initial capital and land form the government.

16. Source of Budget and Budget Year of the Enterprise

- 1. Source of income of the enterprise shall be form the followings specified herein below:

ሀ) ከዘር፣ ተረፈ ምርት እና እህል ሽያጭ የሚያገኘው ትርፍ

ለ) ከሚሰጠው አገልግሎት የሚሰበሰብ ክፍያ፣

ሐ) ከተለያዩ አካላት የሚገኝ እርዳታና ድጋፍ፣

መ) ከባንክና ከሌሎች ድርጅቶች ከሚገኘው ብድር እና ስጦታ፣

ሠ) ከመንግሥት ከሚያገኘው መቋቋሚያና ብድር፣

2. የኢንተርፕራይዙ የበጀት ዓመት ከመንግሥት የበጀት ዓመት ጋር አንድ ይሆናል።

17. የድርጅቱ ሠራተኞች ቅጥርና አስተዳደር

1. የኢንተርፕራይዙ ሠራተኛ ቅጥርና አስተዳደር በአሠሪና ሠራተኛ ህግ መሠረት የሚፈጸም ይሆናል።

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ድርጅቱ እንደ አስፈላጊነቱ የራሱን የሠራተኛ መተዳደሪያ ደንብ ያዘጋጃል፤ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል።

18. የሂሳብ መዝገብ

1. ኢንተርፕራይዙ የተሟላና ህጋዊ የሆነ የገንዘብ ሰነዶችና የሂሳብ መዝገብ ይኖረዋል፤

2. የሂሳብ መዝገቡና የገንዘብ ሰነዶቹ በአማራ ክልል ዋና ኦዲተር መሥሪያ ቤት

A. A profit made on the sale of seed, by-products, and cereals;

B. Fee charges collected form the service it renders thereof;

C. Support and aid obtained form various bodies;

D. Loan and donation obtained form bank and other organizations;

E. Initial budget and loan obtained from the government.

2. The budget year of the Regional State shall be the budget year of the enterprise

17. Recruitment and Administration of Employees of the Enterprise

1. Recruitment and administration of the employees of the enterprise shall be implemented in accordance with labor law.

2. Without prejudice to the provision of sub.art.1 of this art. hereof, the enterprise shall, as deemed necessary, prepare its administrative guideline of the employees; and put it in place upon approval.

18. Books of Account

1. The enterprise shall have complete and legal financial documents and books of account;

2. Books of account and financial documents shall be audited every year by the Office of Amhara Region Audit General or an

ወይም እሱ በሚወክለው ኦዲተር በየዓመቱ፤
ይመረመራል፤

auditor to be designated by it.

19. መመሪያ የማውጣት ሥልጣን፤
ቦርዱ ይህንን ደንብ ሥራ ላይ ለማዋል
መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል፤

19. **Power to issue Directive**
The board shall issue directives for the
implementation of this regulation

20. ተፈጻሚነት የሌላቸው ህጎች
ከዚህ ደንብ ጋር የሚቃረኑ ደንቦች፤
መመሪያዎች ወይም የአሰራር ልማዶች
ተፈጻሚነት አይኖራቸውም፤

20. **Inapplicable Laws**
Regulations, directives or customary
practice contrary to his regulation shall be
inapplicable

21. ተጠያቂነት
ኢንተርፕራይዙ ካለው ሀብት በላይ
ተጠያቂ አይሆንም።

21. **Responsibility**
The Enterprise shall not be responsible for
beyond the resource it has thereof;

22. የመተባበር ግዴታ
የመንግሥት አካላት በሙሉ
ለኢንተርፕራይዙ ድጋፍ መስጠት
አለባቸው።

22. **Obligation to Co-Operate**
All government bodies shall have an
obligation to render support to the
enterprise.

23. ደንቡ የሚጸናበት ጊዜ
ይህ ደንብ በክልሉ መንግስት ዝክረ ህግ
ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና
ይሆናል።

23. **Effective Date**
This regulation shall come into force as of
the date of its publication in the Zikre-Hig
Gazette of the Regional State

ባህር ዳር
ግንቦት 28 ቀን 2001 ዓ.ም
አያሌው ጎበዜ
የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት
ርዕሰ መስተዳድር

Done at BahirDar
This 5th day of June, 2009
Ayalew Gobezie
Head of Government of the Amhara
National Regional State